

ದೇವಪ್ಪ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ.. ಮಾದೇವಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಜೆ ತನ್ನ ಗುಡಿಸಲಿನ ಮುಂದೆ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಮುಂದೆಲ್ಲ ನೆರೆಕೆರೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಟ ಅಡುತ್ತಿದ್ದವು. 'ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚೇ ಕಾಡೇಗೂಡೇ.. ಉದ್ದಿನ ಮೂಟೆ ಉರುಳೇಹೋಯ್ತು. ನಮ್ಮಯ ಹಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟೆ..ಬಿಟ್ಟೆ. ನಿಮ್ಮಯ ಹಕ್ಕಿ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ'ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಕೂಗಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗಲೇ ಸೋಜಪ್ಪ ನಂಬುಂಡನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಬಳಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮಾದೇವಿಗೆ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಪುಕಪುಕ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಂದ ನಂತರ ಕಳಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. ದೇವಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದರಂತೆ.

ದಿನಗಳು ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದವು. ನಂಬುಂಡನ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಬಂದು ಒಂದೇ ದಿನವಿದ್ದು ಹೊರಟಿದ್ದ. ಅಕ್ಷೇಪಿಸಿದ ಮಾದೇವಿಗೆ, 'ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿರೋದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಒಮ್ಮೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ್ರೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಾಯ್ತದೆ. ಸುಮಿರು' ಎಂದಿದ್ದ. ಇತ್ತ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾವು ಏರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಗೌಡರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಓಟ ಹಾಕಿ ಗೊತ್ತು. ಈ ಬಾರಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಸೋಜಪ್ಪ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೇರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. 'ನೀವೆಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ಓಟ ಹಾಕಿ. ನಂಬುಂಡ ಬಂದ ನಂತರ ಹೇಳಿ.. ಆಯ್ತಾ?' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವಳು ಗೌಡರ ಮನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ, 'ಈ ಕೇರಿಯವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಒಟ್ಟು ಐವತ್ತರಿಂದ ಅರವತ್ತು ಓಟಗಳು ಬರಬಹುದು. ನಾವುಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೋ..ಅವರಿಗೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಉಳಿದದ್ದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೀರೆ.. ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮಾಮೂಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ'ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರುದಿನ ಮಾದೇವಿಯನ್ನು ಕರೆದ ಗೌಡರು, 'ನಂಬುಂಡ ಸೋಜಪ್ಪನ ತಾವ ದುಡ್ಡು ಈಸೊಂಡಿದನಾ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಮಾದೇವಿ ಮೌನವಾಗಿ ಕತ್ತಾದಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, 'ಅದ್ಯಾಕೆ ಅವನ ತಾವ ಹೋಗಿದ್ದು? ಕಷ್ಟ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೆ ನಾನು' ಕೊಡ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವಾ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಮಾದೇವಿ ಮಾತನಾಡದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಗೌಡತಿಯ ಮುಖ ನೋಡಿದಳು. ಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಯ್ತು. 'ನಿನ್ನ ಕೆಲಸಾನಾ ಇದು? ನನ್ನ ತಾವ ಯೋಳಕ್ಕೂ ಆಗಲಿಲ್ಲಾ ನಿಂಗೆ? ನಿಂದೇ ಅಧಿಕಾರ ಆಗೋಯ್ತಾ? ಈಗ ನೋಡು.. ಸೋಜಪ್ಪನ ತಾವ ಕಷ್ಟಕ್ಕೇಂತ ದುಡ್ಡು ಈಸೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರು ಅಂತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಂಗೆ ಹೋಗ್ತವೆ ಗೊತ್ತಾ?'ಎನ್ನುತ್ತ ಕೋಪದಿಂದ ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಖ ನೋಡಿದರು. ಗೌಡತಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸೆರಗಳೆದುಕೊಂಡು ಮೌನವಾಗಿ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು.

ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದವು. ನಂಬುಂಡ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡ್ಡೂ ತಂದಿದ್ದ. ಜೊತೆಗೆ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸೀರೆ, ಮಗನಿಗೆ.. ತನಗೆ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದವು. ಹೊಸ ಮೊಬೈಲ್ ಕೂಡ ಬಂದಿತ್ತು. ಊಟ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸೋಜಪ್ಪರ ತಾವ ಹೋಗಿ ಅವರ ಬಾಕಿ ಕೊಡಾಣ ಅಂತಲೇ ದೇವಪ್ಪನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬಸನಿಗನೂ ಬಂದ. ಅವನೂ ಸಂಬಳ ತಂದಿದ್ದ. ಕೆಲಸ ಕಾಯಮ್ಮಾಗಿತ್ತು. ಮಾದೇವಿಗೆ ಸಂತಸ ದುಪ್ಪಟ್ಟಾಯಿತು.

ಬಾಡೂಟವಾಯಿತು. ಬಸನಿಗನ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. 'ಇನ್ ಮ್ಯಾಕೆ ನೀವು ಕಷ್ಟಪಡೋದು ಬ್ಯಾಡ. ದಾವಣಗೆರೆಲೇ ಮನೆ ಮಾಡಣ. ನಂಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವ್ರ ಕೊಡ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವ್ರ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಮೂವರೂ ಆರಾಮಾಗಿರಣ'ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಮಾದೇವಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಂತಸದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡವು. ನಂಬುಂಡನಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಆನಂದವಾಗಿತ್ತು. 'ಹೌದು ಕಣ್ಣಾ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸೋಜಪ್ಪರ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಾಣ. ಪಾಪ.. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಒಂದ ಮಾತೂ ಹೇಳ್ತೆ ಕಾಯ್ತವೆ. ಕೇಳ್ತೂ ಇಲ್ಲ'ಎಂದ. ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ಬಸನಿಗ 'ಸೋಜಪ್ಪರ ಬಳಿ ನೀವ್ಯಾಕೆ ದುಡ್ಡು ಈಸೊಂಡಿದ್ದಿ?'ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ವಿಷಯವನ್ನು ನಂಬುಂಡ ಸಾಧ್ಯಂತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ. ಮಾದೇವಿ, 'ಹೌದು.. ಹೌದು..'ಎಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ನಿನ್ನ ಫೀಸಿಗೆ.. ಮಾದೇವಿಯ ಅಸ್ತತ್ವ ಖರ್ಚಿಗೆ.. ಗುಡೀರವ್ವಗೆ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟೊಂಡಾಗ.. ಎಲ್ಲ ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಭೋ